

Danmarks Naturfredningsforening 2020-2021

Årsberetning fra afdelingen i Morsø kommune

15.november 2021

Bestyrelsens beretning, indledning i en Corona tid.

Danmarks Naturfredningsforenings vedtægter kræver en skriftlig bestyrelsesberetning, der suppleres med en mundtlig fremlæggelse ved årsmødet med mulighed for debat.

Årsmødet 2020 er, på grund af forsamlingsrestriktioner som følge af COVID-19, flyttet fra november 2020 til november 2021. DN's vedtægter åbnede mulighed for at udsætte årsmødet fra 2020 til 2021, og det valgte vi.

Vi udsatte mødet fordi vi håbede på, at kunne mødes som tidligere år i Støberisalen og indlede mødet med et fagligt oplæg. I år bliver det biolog Laus Gro-Nielsen, der indleder mødet om naturprojekt i Hjørring Kommune. "Naturkommunen blomstrer vildt." Laus Gro-Nielsen er morsingbo, har læst i Aarhus, er ansat ved Hjørring kommune.

Beretningen omhandler både 2020 og 2021. Udsættelsen indebærer, at de valg til bestyrelsen, der skulle have været foretaget i november 2020, er blevet udsat til årsmødet november 2021. De bestyrelsesmedlemmer, der efter vedtægterne er på valg, har derfor fået forlænget deres funktionsperiode og det samme gælder for suppleanten.

Når Verden går af lave – men naturen består

Netop som vi troede, at 2020 skulle blive året, hvor biodiversitetskrisen kom i berettiget fokus, indtraf et endog meget levedygtigt, biologisk fænomen, der paradoksalt nok satte Verden i stå og løb med al opmærksomheden.

Også i DN Morsø spændte COVID-19 ben for hverdagen og arrangementer. Og samtidig har de sundhedsfaglige anbefalinger forhindret stort set al ordinær mødeaktivitet blandt såvel foreningens aktive frivillige, som overfor myndigheder og andre samarbejdspartnere.

Den foreliggende årsberetning afspejler derfor en højst usædvanlig tid i DN Morsø. Det er nemlig ganske udfordrende at opretholde sammenhængskraften i et frivilligmiljø, når man ikke må ses og pleje fællesskabet. Men det til trods, har vi været aktive, deltagende og vist DN flaget.

At skabe plads til en vild og levende natur er ikke så meget en praktisk øvelse, som det er en mental overvindelse. Det viser sig stadigt tydeligere i takt med at arealer afsættes til naturformål, men samtidig mødes af bekymring for uorden eller begrænsninger i vores personlige frihed. Coronavirus har gjort os alle mere bevidste om naturens betydning som rekreativt opholdsrum og legeplads. Aldrig før har vi set så mange mennesker i naturen. Nu skal vi blot lære at betragte naturen som et levende miljø, af og for alle de andre ligeværdige skabninger, som vi deler planeten med. Ved at udvise respekt, hensyn og villighed til at deles om pladsen, kan vi høste storslåede oplevelser og skabe bedre livsvilkår for alle.

Muslingeopdræt

I foråret 2020 kom der rigtig mange ansøgninger om muslingekulturbanker og muslinge anlæg i vandsøjlen. Der kom også en ansøgning om Smart Farm-rør hvor det ene anlæg skulle placeres syd for Sillerslev og det andet ud for Kås Bredning.

DN er kun høringsberettiget, derfor er der til alle ansøgninger skrevet kritiske høringssvar.

Ud over det store areal muslinge anlæggene dækker (2 x Livø) og synligheden helt kystnært i Limfjorden har DN fokuseret på, at der ingen konsekvensvurderinger er af anlæggenes store slam produktion eller beskrivelser af, hvilken natur der er på havbunden, hvor de placeres. Der er heller ingen samlet plan for, hvor de må ligge, eller hvor mange der må være i et fjordområde.

Der kom så mange ansøgninger så jeg tog kontakt til de andre DN-afdelinger i det vestlige Limfjordsområde og der opstod et samarbejde mellem DN Vesthimmerland, DN Struer, DN Skive-Salling, DN Morsø, Limfjordsgruppen og DN-sekretariatet.

Det har betydet kontakt TV Midt-Vest med interview og sejltur til Smart Farm i Skive Fjord. Kontakt til journalist på Nordjyske der har skrevet flere artikler om muslinge anlæg.

DN-sekretariatet og præsident Maria Gjerding har taget kontakt til Fødevare- og Fiskeriminister Rasmus Prehn, som endelig fik trukket i bremsen og fik sat alle ansøgninger på pause.

1.februar 2021 et midlertidigt stop for muslingeopdræt - kulturbanker og 1. juli 2021 for line- og Smart-Farm.

Pausen skal bruges til at lave et nyt regelsæt for anvendelsen af de danske fjorde, en samlet statslig planlægning for anlæggene og en ordentlig konsekvensvurdering af placeringerne.

30.august 2021 afholdt DN et møde i Skive, hvor kandidater til kommunalbestyrelser, politikere og Limfjordsrådet var inviteret til at deltage. Kun to politikere fra Mors deltog.

Mødet i Skive 30.august 2021 blev velbesøgt og med en god dialog.

Nedenstående er følgebrevet der blev sendt sammen med invitationen til mødet. Det er læseværdigt og giver et godt billede af situationen/truslen:

Af John Clausen og Thorkild Kjeldsen, formænd for Danmark Naturfredningsforenings Limfjordsgruppe for Vest - og Nordjylland i DN.

I de sidste år er det gået meget stærkt i Limfjorden. Tilladelser til muslinge anlæg – både de synlige på overfladen og bankerne på bunden – uddeles med rund hånd. Mere og mere af pladsen i fjorden privatiseres og optages af opdræt.

Ingen ved, hvilke konsekvenser udbygningen har for miljøet. Når der i dag gives tilladelser til nye muslinge anlæg, undersøger man nemlig ikke miljøkonsekvenserne for det enkelte anlæg. Ja, faktisk tager tilladelse slet ikke udgangspunkt i en overordnet planlægning eller ramme.

Skal 20 procent af Limfjorden udlægges til opdræt? 30 procent eller måske 40? Hvor store må anlæggene være, og hvor mange muslinger må der være på ét sted? Hvad betyder det for havbunden eller livet i fjorden? Eller for sejlads og andre aktiviteter på vandet? Det er der ingen, der ved eller har taget stilling til – men tilladelse til mere opdræt der kom før ministerens 2 midlertidige stop i februar og juni, bliver fortsat behandlet efter de gamle regler.

Betydningen for turisterhverv og fritidsliv omkring og på Limfjorden og muslinge anlæggenes indflydelse herpå indgår ikke i vurderingerne.

Måske skyldes den ukritiske tilgang, at muslingeopdræt ses som et effektivt virkemiddel til at fjerne næringsstoffer i vandet, der er løbet til fra landbruget – og at muslingerne således modvirker iltsvind. Sandt nok kan muslinger fjerne næringsstoffer, men det betyder ikke, at ét anlæg er godt, to er bedre og tre endnu bedre. For sagen er kompleks. Muslingernes afføring kan nemlig selv skabe lokale iltsvind og hermed belaste havbunden markant. Desuden siger eksperterne om muslinger som virkemiddel, at de ikke i sig selv ændrer på udledningerne af næringsstoffer fra land, og at de forvaltningsmæssigt derfor ikke kan træde i stedet for at stoppe næringsstofudledningerne ved kilden.

Ingen ved hvad den rette balance er, for man har aldrig undersøgt konsekvenserne og herudfra lavet en overordnet plan.

Til gengæld ved vi, at industrien vokser med stor hast i Limfjorden – og snart i hele landet. For hvis det står til regeringen, skal intet mindre end 4800 kvadratkilometer hav udlægges til skaldyrsopdræt specielt i fjordene – et areal, der svarer til størrelsen af Fyn og Lolland-Falster tilsammen.

Det er derfor bydende nødvendigt, at der hurtigst muligt skabes en samlet ramme for industrien baseret på et miljø fagligt grundlag, så vi ikke planløst plastrer fjordene til i blinde.

På baggrund af pres fra bl.a. Danmarks Naturfredningsforening har Fødevarer- og fiskeriminister Rasmus Prehn trukket i bremsen og sat alle ansøgninger om opdræt på pause.

<https://fvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/minister-indfoerer-midlertidigt-stop-for-nye-ansoegninger-til-opdraet-af-muslinger-og-oesters/>

Kort sagt: DN er ikke imod muslingeopdræt, men vi er imod, at man forvalter vores fjorde uden hverken miljøsikring, omtanke for andre aktiviteter og planlægning i det hele taget. **Der skal styr på muslingeopdrættet – lad os starte i Limfjorden.**

Se dette link til 7 spørgsmål stillet af SF i et samarbejde med DN d. 6. juni til fiskeriministeren. Se de kort som for første gang giver et overblik over alle eksisterende og ansøgte muslinge- og kulturanlæg i bl.a. Limfjorden:

<https://lemvig.dn.dk/vi-arbejder-med/limfjorden-og-muslingeerhvervet/>

DN mener, at fiskeriministeren bør gøre følgende

Moratoriet (midlertidigt stop) for muslingeopdræt – kulturbanker (1. februar), line- og Smartfarms (1. juli)

skal bruges til at udvikle et nye regelsæt for forvaltningen af fjordbunden. der reelt beskytter natur og miljø i Limfjorden og de andre danske fjorde.

Tilladelser bør tidsbegrænses og tidssvarende ansøgningsregler samt opfyldelsen af regelsættet.

Ministeren har gjort klart, at behandlingen af allerede indløbne ansøgninger om muslinge- og kulturanlæg *ikke* kan udskydes til efter moratoriet og tænkepausen. Til gengæld bør ministeren tidsbegrænse eventuelle tilladelser – det er der juridisk rum for.

*Vi ønsker tidsbegrænsning af eventuelle tilladelser, så de på solnedgangs-manér i denne situation har et naturligt udløb (fx 2 år) og herefter ikke står i vejen for den nye forvaltning, men kan indgå i den.

*Vi ønsker at der fastlægges et konkret og tidssvarende regelsæt for konsekvensvurdering og hvilke oplysninger, der skal foreligge før der gives tilladelser (VVM-regler).

*Vi ønsker en samlet muslingepolitik bl.a. lægger man nu disse anlæg oveni det fortsatte skræbefiskeri.

*Hvem har ansvaret for muslingefækalierne (lig lagner), der opstår under de store anlæg i vandsøjlen specielt i fjordarme med ringe strømhastighed?

Skal alle opdriftsbøjer og rørene i Smart Farms være synlige i vandfladen?

*DN mener helt klart at opdriftsbøjer skal så vidt muligt være undersænkede.

*Smart Farm-rør **skal** holdes undersænkede, undtagen ved høst og vedligehold. Der **skal** sikres en håndhævelsesret, så der ikke blot meldes at anlægget hele tiden er i en vedligeholdelsesfase. DN mener, at teknologien må fremmes, så alle rør uanset afstand fra kysten undersænkes.

Ejerskabsforhold bør gentænkes

Lovgivning vedr. ejerskabsforhold af muslinge- og kulturanlæg er uklog og uhensigtsmæssig – lige nu kan man som 'forening' eje et ubegrænset antal, mens privatpersoner og firmaer kun må eje 2. Det kan medføre licenskoncentration på få hænder, og det var vel næppe meningen med begrænsningen på 2 for øvrige aktører.

Vi ønsker, at man i forbindelse med processen med at skabe en ny, faglig grundig forvaltning af Limfjorden, også gentænker ejerskabsforholdene, så uønsket licenskoncentration på få hænder undgås.

Privatisering af fjorden og hvem rydder op?

Der skal skabes oversigt over nøjagtige placeringer af tilladelserne til muslinge anlæg, da disse jo er privatiseringer af områder i fjorden til erhvervsaktiviteter. *Se kortene i tidligere link.*

Der skal ved udstedelse af tilladelser tages hensyn til øvrige aktiviteter, så som friluftsliv, turisme, og naturbeskyttelse.

Tilladelserne skal have en udløbsdag. Der skal ved tilladelser afsættes et depositum, så gamle anlæg og ikke anvendte anlæg bliver fjernet for ejerens regning.

DN mener, at klapping og klappladser i Limfjorden skal stoppes. DN har pt. kendskab til klappladser i Nissum Bredning og 2 pladser i Risgårde Bredning midt imellem fiskeområde 17 og 18. Sidstnævnte er til havneslam fra Skive Havn. Havneslammet indeholder en stor mængde tributyltin (TBT), der er et af de giftigste stoffer, man kender til. Ingen ved med sikkerhed hvordan TBT spredes i havmiljøet – Heller ikke Miljøstyrelsen.

DN mener, at der skal ske en indsats for at genoprette og bevare strandene langs Limfjorden. Disse udgør 30 % af det samlede strandensareal i DK, men er kraftigt reduceret igennem de seneste 10 år. Reetablering af strandene vil også kunne give Limfjorden mulighed for at brede sig over et større område ved høje vandstande.

Hele muslingeproblematikken håndteres nu i DN af lokalafdelingerne, Limfjordsgruppen og DN-sekretariatet i fællesskab.

Siden først på sommeren 2020 har DN afdelingerne Skive-Salling, Vesthimmerland, Struer og Morsø haft et tæt samarbejde om muslingesagerne. Samarbejdet opstod da vi opdagede omfanget af ansøgningerne til anlæg i overfladen og muslingekulturbanker. Med i samarbejdet kom også de to samrådsformænd og DN-sekretariatet.

Vi har sammen gjort hvad vi kunne for at sætte fokus på muslingeopdræt. Grundlæggende synes vi det er forkert, at Limfjorden privatiseres for de få, erhvervsdrivende.

DN har 29.april 2020 skrevet hørings svar vedr. ansøgning om Smart Farm ved Kås Bredning og syd for Sillerslev.

Det seneste vi har hørt til den sag er, at **LAG Thy-Mors** på seneste bestyrelsesmøde i oktober 2021 indstillede bestyrelsen LAG-projekter for 1,4 millioner og for godt 1,5 millioner fra den nye Nationale FLAG-pulje.

Her er firmaet Østerbyens Muslinger ApS indstillet til at modtage FLAG-tilskud på 230.000 kr. til indkøb af 30 Smart Farm-rør.

Bestyrelsen for LAG Thy-Mors udtaler til Nordjyske at de er visionære og kritiske.

Mens vi i DN undrer os over, at midler til udvikling af landdistrikter og kystområder bruges til projekter, der er miljømæssigt tvivlsomme.

DN har 29.juli 2021 skrevet hørings svar vedr. sag om muslinge anlæg ved Dråby Vig.

Det viser sig, at ansøgningen handler om en lovliggørelse.

Omlægning til smartfarm er allerede foretaget og har været det siden 6.maj 2018.

Det forklares ved, at virksomheden har deltaget i et forskningsprojekt.

Ansøgningen kommer fordi ejer af anlægget er blevet kontaktet af Fiskerikontrollen om overtrædelse af vilkår 11 i tilladelsen.

Projektet er afsluttet, men de havde "glemt" at søge om tilladelsen.

Vil du have en anden vinkel på muslingeproblematikken kan du læse artikel fra 16.september 2021, hvor Danmarks Naturfredningsforenings præsident udtaler sig:

Nye muslingefarme er ikke svaret på Landbrugets kvælstofproblem.

Fødevarer- og Fiskeriministeren lægger op til at reducere landbrugets kvælstofforurening ved at etablere muslingefarme, der kan rense vandet for kvælstof. Men det er ikke en løsning, man flytter blot problemet, udtaler Maria Reumert Gjerding.

Danmarks første Havplan

I regeringens oplæg til Danmarks Havplan er der udlagt omkring 4800 km² til opdræt af skaldyr - et areal på størrelse med Fyn og Lolland-Falster. Alle Danmarks fjorde er i spil.

Danmarks første havplan blev sendt i høring 31.marts 2021 til 30.september 2021. Planen skal fastlægge, hvilke områder, der skal bruges til f.eks. søtransport, vindmøller, råstofindvinding, rekreative aktiviteter, naturbeskyttelse og meget mere.

I kampen om pladsen på havet risikerer havets fisk, fugle, pattedyr og planter imidlertid at blive alvorligt trængt af andre interesser eller hensyn.

Havplanen skal respektere EU's havstrategi-direktiv, der fastslår, at aktiviteter på havet skal foregå, så havet opnår god miljøtilstand.

EU og FN lægger i den forbindelse op til, at vi bør beskytte mindst 30 procent af havet for at opnå målet, og at 10 procent heraf skal være strengt beskyttet.

DN-sekretariatet har sendt hørings svar, kan læses HER og på hjemmesiden.

Havplanen omfatter en helhedsorienteret planmæssig udnyttelse af Limfjorden, så tilgangen, hvor havet er blevet anvendt ud fra et "først-til-mølle" princip, ændres til en langsigtet, tværsektoriel helhedsplanlægning for udvikling på havet, der gælder i de kommende 10 år.

Grønt Råd

Det grønne Råd er kommunalt nedsat, men er en apolitisk sammensætning af organisationer og foreninger, som har speciel interesse i beskyttelsen, benyttelsen og udviklingen af naturen i Morsø Kommune.

Rådet skal medvirke til at sikre en bred og kvalificeret dialog og debat.

Som alt andet sidste år har aktiviteten i rådet været præget af mødeaflysninger på grund af Covid-19, og det er derfor kun blevet til et digitalt møde i april 2021 og et møde i efterår 2021 hvor vi mødtes fysisk i Klovvakker.

Dagsorden til det digitale møde 28.april 2021, ønske fra DN:

1. En biodiversitetsplan for Morsø Kommune med forankring i Grønt Råd
2. DN's kampagne "Pas på den beskyttede natur", orientering fra forvaltningen
3. Naturkapitalindeks, Grønt Danmarkskort og Naturrådet
4. Konkurrencen "Danmarks vildeste natur"
5. Græsningsprojekt ved Ørding Ferieby, orientering fra forvaltningen

Der er indkaldt til Grønt Råds møde 13.oktober 2021, mødet holdes i Klovvakker.

Sammen med mødeindkaldelsen er der udsendt referat fra det digitale møde i april.

DN mener om referatet: Mødet i april blev afholdt som et digitalt, teams – møde, hvilket umuliggjorde et egentligt møde med en fornuftig debat. Flere kom ikke til orde. Og det blev kommunen, der dominerede mødet.

At sende et referat ud 5 måneder efter mødet er afholdt er jo absurd. Og et referat kan vi ikke kalde det. Nærmere en orientering – og i subjektiv form. Vi kan ikke godkende referatet. Hvilket der heller ikke er lagt op til.

Dagsorden til mødet 13.oktober 2021 kl. 16:

Vi besøger Klovvakker, hvor vi kan diskutere naturplejen af den tidligere råstofgrav. Derudover kan vi drøfte kommunens kommuneplan.

Mødet blev afholdt med god deltagelse i Klovvakker. Det er her Morsø Kommune og DN har sommerfugleprojektet – udskrevet af DN og Vogel -, og som blev vundet i 2018. Vi gik en runde og talte om naturpleje af Klovvakker. Der går tre Skotske Højlandskvæg og vintergræsser. Der foreslås, at der skal være helårsgræsning med færre dyr og at der fældes b.la. rød-el. Japansk pileurt breder sig, og den forsøges bekæmpet ved at dække den til.

Der var en snak om Forslag til Kommuneplan 2021-2033.

DN Morsø har deltaget aktivt med udpegning af Grønt Danmarkskort og deltaget i Naturrådet som var nedsat for Morsø Kommune og Thisted Kommune.

Naturrådet er kommet med anbefalinger til såvel retningslinjerne i kommuneplanen og udpegningen af flere arealer, som potentielle naturbeskyttelsesområder og korridorer. Forvaltningen har indarbejdet de anbefalede retningslinjer i Kommuneplan 2021 med få rettelser.

Naturråd Thy-Mors har i juli 2018 fremlagt en enstemmig vedtaget anbefaling om udpegningsgrundlaget for Grønt Danmarkskort for hhv. Thisted og Morsø Kommuner. Thisted Kommune har godkendt anbefalingen i sin helhed og implementeret den ved politisk vedtagelse af Kommuneplantillæg nr. 5 d. 17.12.2019.

Morsø Kommune har derimod i det foreliggende forslag til Kommuneplan 2021-2033 tilsidesat og fraveget Naturrådets enstemmige indstillings anbefalinger gældende for dele af det kystnære område mellem Vilsund og Salgjerhøj, er udtaget.

For molerbakkerne er begrundelsen, at udpegningen næsten udelukkende er landbrugsjord i om-drift, hvor mulighederne for konvertering til naturareal er meget begrænset. Der vil ikke kunne skabes større økologisk sammenhæng. Det er DN helt uenige i.

Digerne imellem Legind Bjerge og Sønder Herreds Plantage er udtaget med begrundelsen, at digernes funktion som økologiske forbindelsesled imellem levestederne er begrænset og ikke større end for eksempel levende hegn eller krat. Der er så bare det, at der ingen levende hegn eller krat findes i det område!

Molersager

Vi i DN har beskæftiget os med molersager igennem mange år, siden råstofplan 2008. Hver fjerde år sendes råstofplanen i høring og vi har sendt høringssvar. Råstofplan 2020 blev vedtaget.

Vundet sag i 2020:

29.september 2020 har DN modtaget afgørelse fra Nævnenes Hus:

I klagesag om Morsø Kommunes endelige vedtagelse af Kommuneplantillæg nr. 12 med tilhørende miljørapport.

Planklagenævnet ophæver vedtagelsen af Kommuneplantillæg nr. 12, til kommuneplan 2013 – 2025, Molerindvinding ved Stærhøj.

AT DN får ret i afgørelsen er stort, det er meget svært at vinde sådan en sag. Der skal virkelig være gode argumenter. Dem havde vi og det lykkedes.

Det skal her nævnet at medklager var en nabo og Foreningen til bevarelse af Mosebjerget og Stærhøj.

29. september 2020
Sagsnr.: 18/05967, 18/06947,
18/06946 og 18/05786
Klagenr.: 1002006, 1001337,
1001336 og 1000721
(Tidl.: NMK-41-00554 og NMK-
33-04400, KlageID 211388,
211297 og 211224)
JLA

**AFGØRELSE
i klagesag om Morsø Kommunes endelige vedtagelse af kommuneplan-
tillæg nr. 12 med tilhørende miljørapport**

Morsø Kommune har den 28. august 2017 endeligt vedtaget kommuneplan-
tillæg nr. 12, til kommuneplan 2013-2025, Molerindvinding ved Stærhøj med
tilhørende miljørapport.

Planklagenævnet har modtaget klager over planvedtagelsen og miljøvurde-
ringen.

Planklagenævnet ophæver vedtagelsen af kommuneplantillæg nr. 12, til kom-
muneplan 2013-2025, Molerindvinding ved Stærhøj.

Planklagenævnet
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37 79 55 26
www.naevneshus.dk

Det har altid været vores mål, at vi ville sikre molerbakkerne mellem Sundby og Hanklit mod molergravning. Det stor overdrev der findes i Stærhøj er 7800 m², og det lykkedes at få det beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven.

Da så sagen fra Skarehage kom, med et overdrev på 5000 m². Snakkede vi om, vi skulle forsøge at få det beskyttet.

Vi blev glade og overraskede over, at Morsø Kommune gav molervirksomheden et afslag. Afslaget blev dog ændret til en dispensation, uden der kom nye væsentlige oplysninger i sagen. Det blev afgørende for vores beslutning.

Skarehage:

DN Morsø har 23.10.2019 til Miljø- og Fødevareklagenævnet påklaget Morsø Kommunes

*§3 Dispensation til bortgravning af beskyttet overdrev på adressen:
Skarrehagevej 26A, 7900 Nykøbing Mors, Matr. Nr. 5c og 5n Hesselbjerg By, Sejerslev.*

Dispensationen er meddelt iht. Naturbeskyttelseslovens (NBL) § 65 stk. 2 med den begrundelse, at Morsø Kommune vurderer, at der foreligger særlige forhold, der kan begrunde indgrebet i det beskyttede område.

DN`s grundlag for klagen er, at det er Foreningens vurdering, at der IKKE foreligger sådanne særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af de beskyttelseshensyn, som fastlægges i NBL`s §3.

Det er endvidere DN`s påstand, at dispensationen er i strid med Habitatbekendtgørelsens § 10, og at der IKKE heller i denne sammenhæng foreligger sådanne særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af beskyttelseshensynet.

Den 29.03.2019 meddelte Morsø Kommune afslag på molervirksomheden IMERYS` ansøgning om dispensation til at bortgrave det 5000 m² store overdrev, som er omfattet af denne klage.

Den 26.09.2019 ændrer Morsø Kommune imidlertid dette afslag til en dispensation – uden der i mellemtiden er fremkommet nye væsentlige oplysninger i sagen. Der er således alene tale om, at Morsø Kommune anlægges en anderledes vurdering af de faktuelle forhold:

29.03.2019 (Afslaget):

Det er i ansøgningen beskrevet, at der anslået findes 300.000 m³ brydeværdigt moler. Mængden af moler der findes under de øst- og vestvendte skrænter i det beskyttede overdrev vurderes at udgøre så lille en del af den samlede mængde af moler i indvindingsområdet, at det ikke er af afgørende betydning for det økonomiske udbytte af råstofgravningen i området. Det vurderes, at den resterende del af graveområdet kan tilgås uden bortgravning af det beskyttede overdrev.

Ud fra en samlet afvejning af områdets naturtilstand, omfanget af indgrebet, samt de økonomiske interesser i molerindvindingen er det Morsø Kommunes vurdering, at der ikke foreligger særlige forudsætninger, der kan begrunde en dispensation til bortgravningen af de beskyttede overdrev.

26.09.2019 (Dispensationen):

Det er i ansøgningen beskrevet, at der anslået findes 300.000 m³ brydeværdigt moler i hele graveområdet. Mængden af moler der findes under de øst og vestvendte skrænter i det beskyttede overdrev er af ansøger beregnet til at udgøre 35-38% af den samlede molerindvinding i området, og udgør således en væsentlig del af udbyttet af råstofgravningen i området. Selvom den resterende del af graveområdet kan tilgås uden bortgravning af det beskyttede overdrev vurderer Morsø Kommune, at de samfundsmæssige interesser i indvindingen af moleret under overdrevet er af så stor betydning, at det opvejer tabet af et overdrev med moderat naturtilstand, som ikke rummer særlige sjældne eller uerstattelige arter.

I vurderingen af den foreliggende sag er der i meget vid udstrækning tale om, at problemstillingen grundlæggende og på afgørende punkter er direkte sammenlignelig med et tilsvarende sagsforløb vedr. klage over dispensation til bortgravning af det §3 beskyttede overdrev i "Stærhøj" på Nordvestmors.

7.maj 2021

I brev til Morsø Kommune:

Sekretariatet for Miljø- og Fødevareklagenævnet beder indledningsvist om, at Morsø Kommune, eventuelt efter høring af regionen, fremsender indvindingselskabets ansøgning om gravetilladelse ved Skarrehage Nord med tilhørende kortmateriale over graveområdet samt efterbehandlingsplanen.

Derudover bedes kommunen fremsende evt. besigtigelsesnotater af relevans for sagen. Det fremgår af Region Nordjyllands forslag til råstofplan 2020, at der er i Morsø Kommune er udlagt eller foreslået udlagt otte graveområder for moler med en estimeret molerressource på i alt ca. 12 mio. m³, hvoraf 2,5 mio. m³ findes i "Hesselbjerg" og 4 mio. m³ i "Skarrehage" (nyt forslag). Ud for graveområdet "Skarrehage Nord" er der angivet en estimeret molerressource på 0 m³ til forskel fra 40.000 m³ i råstofplan 2016.1 Af Morsø Kommunes afgørelse af 26. september 2019 fremgår det på side 5, at det forventes, at der i graveområdet, Skarrehage Nord kan indvindes 300.000 m³ moler, og at ansøger har oplyst, at mængden af moler under det omhandlede overdrev udgør ca. 35-38 % heraf. Sekretariatet beder om, at Morsø Kommune oplyser om der – ved vurderingen af, at indvindingen af moler i det beskyttede overdrev er af væsentlig samfundsmæssig betydning – er inddraget oplysninger om estimeret molerforekomst i samtlige udlagte og foreslåede graveområder i Region Nordjylland, set i forhold til den forventede molerforekomst i det beskyttede overdrev, der ønskes bortgravet. I givet fald bedes kommunen angive, hvilke oplysninger man har lagt til grund for afgørelsen. Morsø Kommune bedes ligeledes oplyse, på hvilket grundlag man har vurderet, at 35-38 % af molerforekomsten i graveområdet ligger under det beskyttede overdrev. Sekretariatet beder om, at Morsø Kommune svarer inden fire uger. Hvis det ikke er muligt, bedes Morsø Kommune oplyse, hvornår sekretariatet kan forvente svar.

27.september 2021

I brev til Morsø Kommune:

Sekretariatet for Miljø- og Fødevareklagenævnet har modtaget Morsø Kommunes høringssvar af 7. juni og 23. august 2021 samt tilhørende bilag, som vil indgå i nævnets behandling af sagen.

Morsø Kommune ses dog ikke i høringssvaret at forholde sig til, at den estimerede molerforekomst i graveområdet, Skarrehage Nord er angivet til 40.000 m³ i råstofplan 2016 og 2020, mens kommunen i sin dispensation har lagt til grund, at den estimerede forekomst af moler i graveområdet er ca. 300.000 m³.

Sekretariatet beder om, at Morsø Kommune, evt. ved høring af ansøger og/eller regionen, oplyser på hvilket grundlag kommunen har vurderet, at den estimerede molerforekomst i graveområdet er på ca. 300.000 m³ og ikke 40.000 m³ som angivet af Region Nordjylland i råstofplanen.1 Sekretariatet beder om, at Morsø Kommune svarer inden to uger. Hvis det ikke er muligt, bedes Morsø Kommune oplyse, hvornår sekretariatet kan forvente svar.

DN Morsø afventer afgørelse i sagen.

Vi kan tilføje, at der i mellemtiden er der yderligere udlagt "Skarrehage Øst" som graveområde i Råstofplan 2020 med estimeret forekomst af ikke mindre end 5 MIO tons Moler! Så alternativ til det § 3 beskyttede overdrev er der sandt at sige nok af.

Antennemaster på Nordmors

DN er blevet kontaktet af medlemmer i Flade angående planer om at opsætte telemast på Flade Klit 8.

Ansøgningen er sendt i nabohearing, om en landzonetilladelse til en ny 42 m telemast ved Salgjerhøj.

Masten påtænkes placeret umiddelbart uden for fredningslinjen for Salgjerhøj-fredningen.

Ansøgningen mangler en redegørelse for mastens visuelle påvirkning af det omgivende landskab – f.eks. i form af en visualisering. – er nu kommet.

Og placeringen på grænsen til det fredede klitområde vil udvande fredningsværdierne i området og påvirke landskabet negativt. Der er vel at mærke tale om et helt unikt landskab med store naturmæssige og rekreative værdier.

Pt. Er sagen i forlænget nabo høring med Deadline er 17.11. 2020

Morsø Kommune har modtaget flere indsigelser og der er ikke for nuværende truffet en afklaring på placering af tele master i områder.

Maste højden på 42 m er nødvendig for, at både TDC og TT-Netværket kan skabe dækning til området, fra ansøgte placering. En 42 m mast er nødvendig for, at TDC kan skabe den dækning der kræves for at leve op til Energistyrelsens krav.

TABT SAG i 2021:

På SALGJERHØJ nedtages luftmeldetårn og der opsættes gittermast på 17 meter.

DN Morsø har påklaget Fredningsnævnets og Morsø Kommunes afgørelser.

DN har tabt sagen om telemast på toppen af Salgjerhøj. Sagen kom til at handle om nedtagning af luftmeldetårn og opsætning af gittermast i samme højde som luftmeldetårnet, som både Fredningsnævn og Morsø Kommune har givet tilladelse til. Luftmeldetårnet er fra krigens tid og skulle have været nedtaget i 2004. Da det ikke er sket åbner det mulighed for at det erstattes af mast i samme højde. Opsætning af luftmeldetårnet er sket før Salgjerhøj fredningen.

For DN var målet, at luftmeldetårnet tages ned og ingen mast/teknisk anlæg på Salgjerhøj.

26.april 2021

**AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET
STADFÆSTELSE af dispensation i sag om antennemast inden for
fredning i Morsø Kommune**

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.1

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig dels afgørelse af 24. maj 2018 om dispensation til at opføre en antennemast til erstatning for et luftmeldetårn inden for fredningen Salgjerhøj på matr. nr. 45b Flade By, Flade, beliggende Salgjerhøjvej 52b, 7900 Nykøbing Mors i Morsø Kommune.

1.juli 2021

**AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET
STADFÆSTELSE af dispensation i sag om opsætning af radiomast
inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen i Morsø Kommune**

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, jf. § 65, stk. 2, jf. § 78, stk. 1.1

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Morsø Kommunes afgørelse af 14. december 2018 om dispensation til opsætning af 17 m høj radiomast samt nedrivning af eksisterende luftmeldetårn inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen på matr. nr. 45b Flade By, Flade, Salgerhøjvej 52B, 7900 Nykøbing M

1.juli 2021

AFGØRELSE

i klagesag om Morsø Kommunes landzonetilladelse til opførelse af en antennemast på Salgerhøjvej, Nykøbing Mors

Morsø Kommune gav den 4. oktober 2018 landzonetilladelse til opførelse af en antennemast på ejendommen Salgerhøjvej 52B, 7900 Nykøbing Mors, matr.nr. 45b Flade By, Flade.

Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, har klaget over afgørelsen.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om der kan gives landzonetilladelse til forholdet, jf. planlovens § 35, stk. 1.

Planklagenævnet kan ikke behandle det/de øvrige klagepunkter i sagen.

Planklagenævnet stadfæster afgørelsen. Det betyder, at kommunens afgørelse gælder.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år efter Planklagenævnets afgørelse, eller ikke har været udnyttet i 5 på hinanden følgende år, jf. planlovens § 56, stk. 2.

Rent drikkevand

For to år siden vedtog Folketinget et forbud mod sprøjtegift i de områder, hvor vi pumper vores drikkevand op – de såkaldte boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Det skete efter hårdt pres fra bl.a. DN og en stor underskriftindsamling.

Det var et stort skridt på vejen, men drikkevandet er langt fra i sikkerhed. Det er nemlig stadig tilladt at sprøjte på de sårbare indvindingsområder – dér, hvor drikkevandet dannes. Det vil DN lave om på, og derfor sætter vi nu ind med næste indsats i kampen for at bevare vores drikkevand.

Hvordan har drikkevandet det her på Mors?

Der er fundet rester af sprøjtegift i 62% af kommunens drikkevandsboringer.

I perioden 2016 til september 2021 har vandværkerne undersøgt 50 aktive drikkevandsboringer i Morsø Kommune. Her var der fund af sprøjtegiftrester i 31 boringer – heraf 5 over grænseværdien.

Der har været en del debat om drikkevandet på Mors, politikerne er ikke enige.

Fakta om grænseværdierne:

0,1 mikrogram/l er en grænseværdi som blev besluttet i EU i slutningen af 1980'erne. EU's argument var, at man ikke ønskede disse stoffer i drikkevandet, og derfor blev grænseværdien sat til den laveste grænse, man kunne måle på det tidspunkt. Hvis man skulle følge dette argument skulle grænseværdierne sættes ned til mindst 0,01 µg/l

Det vand som sendes ud til forbrugerne er gammelt (20-30-40- eller ældre) grundvand.

I det ny vand der dannes i disse år (undersøges fx i VAP) er der til gengæld masser af godkendte pesticider, fordi MST godkender, at stoffer udvaskes. Mht. til farlighed så er der ingen der i dag ved, hvor mange forskellige stoffer der er i drikkevandet, og her er cocktail effekten desværre i spil.

Med det måleprogram der pt gennemføres af vandværkerne på Mors er der i nogle boringer fundet tre forskellige stoffer, men der kan sagtens være flere. Der har siden 1956 været brugt ca. 600 forskellige moderstoffer hvortil kommer alle nedbrydningsprodukterne.

Miljøstyrelsen godkender i dag stadig pesticider, der siver ned i koncentrationer, der i gennemsnit overholder grænseværdien på 0,1 mikrogram/liter i den samlede nedsvinningsmængde på årsniveau. Det betyder, at alt drikkevand i Danmark vil komme til at indeholde stadig flere giftrester, når stadig flere godkendte stoffer nedvaskes fra marker og befæstede arealer.

DN s grundvandspolitik. – oktober 2021:

Fem indsatser, der sikrer rent grundvand i Danmark

Nye målinger dokumenterer alt for mange rester af sprøjtegift i grundvandet.

Nye målinger viser med stor tydelighed, at det danske grundvand er truet i langt større omfang, end vi hidtil har troet. Og de nye målinger dokumenterer, at den gældende lovgivning er forældet.

Målinger fra den danske grundvandsovervågning, GRUMO, i 2019 viser, at der blev fundet sprøjtegiftrester i over 58% af alle vandprøverne, og at grænseværdierne var overskredet i over 22% af målingerne.

I vandværkernes kontrol af aktive drikkevandsboringer blev der i 2019 fundet sprøjtegiftrester i 45,3% af boringerne, og i 12,7% var grænseværdien overskredet. I 2020 blev der fundet pesticidrester i 51,8 procent, og i de første 8 måneder i 2021 i 63,1 procent, mens grænseværdien for drikkevand var overskredet i 12 procent og 14,3% procent. I forhold til 2016 er andelen af fund i drikkevandsboringer steget med ca. 200 procent. For eksempel er nedbrydningsproduktet DMS nu fundet i 28,6 pct. af alle vandværksboringer, og grænseværdien er overskredet i 7,4 pct. af disse tilfælde. En række vandværker er nu tvunget til at fortynde vandet for at sikre en tilstrækkeligt god kvalitet, fordi stofferne ikke kan fjernes i de filtre, vandværkerne anvender.

Vandværkerne har mod **EU regler** gennem 7 år fået dispensation af Miljøstyrelsen til at lede vand, der overskrider EU grænseværdien for drikke- og grundvand, ud til forbrugerne. I forståelsespapiret nævnes ”Der gennemføres en kortlægning af udfordringerne i forhold til Danmarks grundvand som udgangspunkt for en samlet indsats, der skal sikre bedre beskyttelse af drikkevandet og nedbringe brugen af sprøjtegifte. Dette er et godt udgangspunkt for at gennemføre kombineret kortlægning af vandværkernes sårbare oplande samtidig med etablering af natur/skov i oplandene, som forbinder eksisterende naturarealer i større grundvandsparker.

En række af de fundne sprøjtegifte og nedbrydningsstoffer stammer fra sprøjtegifte, som anvendes af jordbruget i dag, fx glyphosat, hormonmidler og fire svampegifte, hvor bl.a. giftresten 1,2,4-triazol i 2019 findes i 16,1 % af alle grundvandsindtag og stammer fra godkendte svampemidler, der anvendes til korn. 1,2,4-triazol findes ikke hyppigt i drikkevand, hvilket kan skyldes at 88% af 1,2,4-triazol fundene er sket i højtliggende ungt grundvand i intervallet 0 til 20 meter under terræn, og derfor er stoffet ikke endnu nået frem til drikkevandsboringerne. Glyphosat findes hyppigt i det allerøverste grundvand på lerede jorder. Glyphosat anvendes ofte til tvangsmodning af f.eks. korn, hvilket ofte sker om efteråret. Denne brug bør ophøre, både af hensyn til grund og overfladevand og af hensyn til de restkoncentrationer, der kan findes i korn.

Lovforslaget om ”Boringsnære Beskyttelsesområder” (BNBO’er) er vedtaget i foråret 2019 og skal sikre, at der ikke anvendes sprøjtegifte omkring vandværkernes vandboringer. Det er desværre langt fra nok, hvis vi skal sikre grundvandet for de kommende generationer.

For det første gælder lovforslaget om BNBO’er kun den såkaldte ”erhvervsmæssige brug af pesticider” i BNBO’erne. Det betyder, at det stadig er tilladt for haveejere og kommuner at bruge fx glyphosat (Roundup) i

byområderne, på trods af at målinger har vist koncentrationer under fx haveaffaldspladser på 61 gange grænseværdien af glyphosat.

For det andet er et forbud mod sprøjtegifte i BNBO'erne langt fra tilstrækkeligt i omfang. Langt hovedparten af vores drikkevand dannes i de såkaldte "indvindingsoplande", hvorfra det når boringerne (dvs. BNBO'erne) i løbet af 10-50 år. Hvis vi skal sikre rent vand til de kommende generationer, er det bydende nødvendigt, at vi også sikrer de sårbare dele af indvindingsområderne mod sprøjtegifte.

Og det er langt fra kun rester af sprøjtemidler, der i dag er forbudte, som findes i målingerne. Der findes også i stigende grad giftstoffer, som stadig – og i mange tilfælde i stigende grad – bruges af både landbruget, industrien, kommunerne og private borgere, og som vil forurene vores grundvand i mange årtier endnu. Hertil kommer hele tiden nye sprøjtegifte, som vi ikke i dag kender de miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser af. Ved screeningen af 263 vandprøver for 415 ny stoffer blev der fundet giftrester i ca 20%, men når man medtager alle tidligere analyser, er der påvist giftrester i 77,2% og giftrester over grænseværdien i 27%.

Det betyder, at der ganske enkelt findes giftrester under arealer, hvor disse anvendes eller har været anvendt.

En 5-punktsplan for grundvandet

Det er heldigvis enkelt og økonomisk overkommeligt at sikre vores grundvand for de kommende generationer. Disse fem indsatser vil tilsammen kunne sikre rent grund- og drikkevand i Danmark.

1. GrundvandsParker.

GrundvandsParkerne udpeges **lokalt** af vandværker og kommuner for at beskytte drikkevand, natur, biodiversitet og for at sikre vandværkernes forsyningssikkerhed. Samtidig kan dele af landbrugets klimamål indfris i områder, som tages ud af drift, hvor der er forbud mod brug af sprøjtegifte.

Vandværkerne og kommunerne har oftest den nødvendige viden om de sårbare dele af indvindingsområderne. Derfor kan et lokalt samarbejde med vandværker, kommuner, vandråd og grundvandsråd udpege de deloplande, hvor både grundvand, natur, biodiversitet og mere sammenhængende natur tilgodeses.

Det stigende antal giftfund i grundvandet tvinger i dag mange vandværker til at undersøge muligheden for at rense drikkevandet. Så det haster med at sikre fremtidens drikkevand ved at integrere grundvandsbeskyttelse med udvikling af natur/biodiversitet, vildt-korridorer, klimatilpasning og rekreative behov for den lokale befolkning.

2. Et moderniseret godkendelsessystem

Fundet af mange nye sprøjtegiftrester i grundvandet viser, at det nuværende godkendelsessystem for sprøjtegifte er utilstrækkeligt. Vi ved ikke i dag, hvor mange sprøjtegiftrester, der faktisk findes i det danske drikke- og grundvand, for der er endnu ikke udviklet analysemetoder, der screener for alle stoffer. Der er derfor behov for et udvidet godkendelsessystem, der kan håndtere de mange nye typer giftstoffer, som er baseret på et konsekvent forsigtighedsprincip, og hvor nye pesticider kun kan godkendes i Danmark, hvis de er testede under danske forhold med danske jordtyper.

Miljøstyrelsen godkender pesticider, der siver ned i koncentrationer, der i gennemsnit overholder grænseværdien på 0,1 mikrogram/liter i den samlede nedsvivningsmængde på årsniveau. Det betyder, at

alt drikkevand i Danmark vil komme til at indeholde stadig flere giftrester, når stadig flere godkendte stoffer nedvaskes fra marker og befæstede arealer.

3. Forbud mod brug af pesticider i byområder

Der skal indføres et forbud mod brugen af pesticider i BNBO'erne i byområder, der gælder for alle typer af brug af sprøjtegifte, dvs. også for private borgere og offentlig brug.

Private skal ikke længere kunne købe sprøjtegifte, fordi det ikke fremgår af vejledninger, at disse stoffer KUN må bruges på befæstede arealer med afløb til kloak og rensningsanlæg, og ikke på arealer hvor regnvandet siver direkte ned til grundvandet uden om den biologisk aktive rodzone som stofferne er godkendt til at anvendes over. Derfor findes der i dag højere gift koncentrationer under byområder.

4. Forbud mod sprøjtegifte ved landbrugsboringer

Der blev i 2018 i landbrugets egne indvindingsboringer indvundet mere vand til vanding end den samlede indvinding af drikkevand i Danmark. Det betyder, at ungt, forurenat vand trækkes ned i de dybere grundvandslag og i mange tilfælde når drikkevandsboringerne, når indvindingen stoppes i vandingsboringerne. De nye BNBO-regler gælder ikke for disse markvandingsboringer, men det bør de gøre.

5. Nye finansieringsmodeller

Sikringen af grundvandet vil mange steder indebære, at arealerne omkring boringerne og i de sårbare indvindingsområder skal frigøres for brugen af sprøjtegifte. Disse sprøjtefri områder skal i stedet omdannes til "grundvandsparker", hvor der bl.a. plantes skov, etableres lysåbne naturarealer, økologisk landbrug, etc.

Der skal derfor udvikles nye finansieringsmuligheder, der giver de enkelte forsyningselskaber og myndigheder mulighed for at opkøbe – eller lægge restriktioner på disse områder. Folketinget bør sikre en rammeregulering, der fremmer sådanne nye finansieringsmodeller i forbindelse med finanslovene. Der findes allerede i dag eksempler på, at fx lokale vandværker og kommuner danner lokale vandfonde, hvor en særlig ekstraafgift til brugerne finansierer jordfordeling, skovrejsning osv. I et eksempel – den såkaldte "Als-model" – opkræves en afgift på 0,67 øre pr. kubikmeter vand, hvilket matches øre for øre af den berørte kommune. Det svarer i gennemsnit til ca. 67 kr. pr. husstand pr. år, der sikrer den fornødne finansiering af grundvandssikringen. En anden model kunne være en national økologifond, der finansierer omlægningen af landbrugsjord i sårbare indvindingsoplande til økologisk landbrug uden sprøjtegifte.

Danmarks Naturfredningsforenings støtter de nævnte grundvandsparker som f.eks. har eksisteret i Tyskland og Sverige siden 1950'erne, de såkaldt grundvands-beskyttelse-områder.

Landbrug:

Vi får mange sager tilsendt om landbrug, udvidelser, omlægning af dyrehold, gyllebeholder m.v. I indeværende år har vi fået 28 sager. Det er rigtig mange og især fordi vi ikke kan gøre noget ved dem.

Landbruget har loven på deres side og de overholder alle krav til husdyrbekendtgørelse, miljølov, afstande, lugtbehandling og naturbeskyttelse.

Ex. Strandvænget 75 ville gerne bygge ny gyllebeholder og overdække både den nye og den gamle. Det var OK, men de ville bygge to store siloer. Forsøgte med forskellige placeringer, men de fik afslag af Kystdirektoratet. Gården ligger i strandbeskyttelseszonen, på trods af det fik de lov til at udvide for nogle år siden.

En sag DN dengang påklagede, men tabte.

I marts måned 2021 kom sagen fra Jørsby om en udvidelse af svinebrug. Den skabte debat blandt naboerne og blev også omtalt i Nordjyske. Naboerne ville ikke have udvidelsen, ytrer sig men ved godt at det ikke nytter noget.

På Mors har vi en kommunalbestyrelse der er meget erhvervsvenlig, giver en lovlig miljøgodkendelse og får derfor store problemer med borgerne på øen.

I tiden hvor det er sådan at svinebesætninger skal være større og større, så vil det uvægerligt presse muligheden for fredelig sameksistens med naboer, sommerhusområder og turister. DN mener tiden er inde til at politikerne må beslutte sig for om landbruget altid skal have sine udviklingsmuligheder tilgodeset.

Der skal politisk mod til at sige nej. Skal lovgivningen ændres?

Har kommunerne mistet det lokale selvstyre i sager om industriel svineproduktion?

Er det sådan at kommunerne skal lægge navn til tilladelser, som de reelt ikke kan sige nej til?

Savner kommunalbestyrelsen mere kommunal selvbestemmelse, når det kommer til landmænd, der gerne vil udvide deres svineproduktioner?

Ønsker politikerne at kunne afgøre ansøgninger om udvidede svineproduktioner på samme måde, som de kan vurdere og afgøre sager om anden industri, vindmøller eller solcelleanlæg?

Det ser ud til, at beslutningen i dag er bestemt af national lovgivning.

Det er en problematik vi vil tage op med DN-sekretariatet, Samrådene og de andre DN-afdelinger.

Møde med Morsø Kommune:

I 2019 var vi to fra bestyrelsen til møde med borgmesteren, udvalgsformanden og direktøren for Teknik & Miljø. Vi havde bedt om mødet, hvor vi fremkom med ønsket om en biodiversitetsplan og en naturpolitik.

De mente det der står om natur i kommuneplanen er nok. Det var vi ikke enige i, men vi havde oplevelsen af at de lyttede.

Morsø Kommune har meldt sig til konkurrencen "Danmarks Vildeste Kommune".

Vi blev indkaldt til møde. Det viste sig, at kommunen har tilmeldt sig konkurrencen med DN og Landdistriktsrådet i spidsen. Forventningen var, at det sagde vi da ja til.

På mødet var der en nyansat, der skulle varetage hjemmeside og kommunikationen.

Vi spurgte ind til hvad kommunen ville bidrage med.

Svaret lød at Kommunen ingen penge har til konkurrencen, ingen medarbejder kunne deltage.

Den første opgave vi ville få, var at søge fonde / penge hjem til opgaven.

De havde ingen ideer, men de havde en opgave de gerne ville lægge over på os. Vi skulle være frivillige og gøre en indsats sammen med de mange frivillige her på øen.

Jeg sagde klart nej tak til den opgave, og vi forlod mødet efter en time.

